

زبان عربی

*** عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ:

۱- «هَذَا خَلَقَ اللَّهُ فَارُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ»:

- ۱) آفرینش خدا این جاست، پس به من بنمایید آن چه را که غیر از او آفریده‌اند!
- ۲) خلقت خدا این است پس به من نشان دادند که آنان که غیر از او هستند، چه خلق کردند!
- ۳) این آفرینش خداست، پس به من نشان دهید کسانی که غیر از او هستند چه آفریدند!
- ۴) این خلقت خداوند است، پس به من بنمایید آنان که غیر اویند، چگونه می‌آفرینند!

۲- «الكَثِيرُ مِمَّا نَفَعَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَ لَا نَأْمَلُ نَتِيجَتَهُ إِلَّا مِنْ جَانِبِ اللَّهِ!»:

- ۱) بیش‌تر ما کار شایسته‌ای انجام می‌دهیم و فقط از سوی خدا به نتیجه آن امید داریم!
- ۲) بسیاری از ما کار شایسته انجام می‌دهد و به نتیجه‌اش فقط از سوی خدا امیدوار است!
- ۳) بسیاری از ما کاری نیکو انجام می‌دهیم تا به نتیجه آن از جانب خداوند امیدوارم باشیم!
- ۴) بسیاری از ما کاری نیکو انجام می‌دهیم و به نتیجه‌اش جز از سوی خداوند امید نداریم!

۳- «لَنْ يَعُودَ النَّشَابُ الْمُذْنِبُ إِلَى الذُّنُوبِ حَتَّىٰ يَعْفوَ اللَّهُ عَنْ سَيِّئَاتِهِ!»:

- ۱) جوان گناهکار به سوی گناهان باز نخواهد گشت تا خدا از بدی‌هایش درگذرد!
- ۲) جوان گناهکار به سوی گناه باز نخواهد گشت، پس خداوند از بدی‌هایش درمی‌گذرد!
- ۳) آن جوان گناهکار به سوی گناهان بر نمی‌گردد تا خداوند بدی‌هایش را ببخشد!
- ۴) جوان گناهکار به سوی گناهان برنگشته است تا خداوند بدی او را ببخشد!

۴- «كَانَ الْأَسْتَاذُ وَضَعَ لَنَا قَوَانِينِ الصَّفَةِ؛ لِذَا يَتَوَقَّعُ مِمَّا أَنْ نَعْمَلَ وَفَقًا لَهَا!»:

- ۱) قوانین کلاس را استاد وضع کرده بود، پس از ما توقع دارد که براساس آن‌ها عمل کنیم!
- ۲) استاد قوانین کلاس را برای ما وضع کرده بود برای همین از ما توقع دارد که براساس آن‌ها عمل کنیم!
- ۳) استاد قوانین کلاس را برایمان وضع می‌کرد، بنابراین از ما توقع داشت تا براساس آن عمل کنیم!
- ۴) استاد قوانین کلاس را وضع کرده بود تا براساس آن عمل کنیم و این توقعش بود!

۵- «عَلَى الْحَاكِمِ أَلَّا يَكُونَ فَظًّا فَإِنَّ شَعْبَهُ يَنْفُضُونَ مِنْ حَوْلِهِ دَائِمًا!»:

- ۱) پادشاه در حالتی که تندخو است، نباید باشد، چرا که ملتش را از اطرافش پیوسته پراکنده می‌کند!
- ۲) بر پادشاه واجب است که تندخو نباشد، گویی که ملت از اطرافش پیوسته پراکنده می‌شوند!
- ۳) بر حاکم واجب است که تندخویی نکند، زیرا ملتش از اطرافش پراکنده می‌شوند!
- ۴) حاکم نباید تندخو باشد، زیرا ملتش از اطرافش همیشه پراکنده می‌شوند!

۶- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) و لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ: به نیکی نخواهید رسید تا از آن چه دوست دارید انفاق کنید!
- ۲) اَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ: به سوی فرعون پیامبری را فرستادیم پس فرعون از آن پیامبر سرپیچی کرد!
- ۳) إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا: ما فقط یک قرآن را به سوی تو فرو فرستادیم!
- ۴) لَا يَأْسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ: فقط قوم کافر از رحمت خدا ناامید می‌شوند!

۷- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) لَمْ يَلْتَفِتْ إِلَىٰ أَحَدٍ فَأَخَذَتْ أَنْ أُنَادِي صَاحِبِي: کسی به من توجهی نکرد، پس دوستم را گرفتم و صدایش زد،
- ۲) لَكِنَّهُ لَمْ يَكُنْ قَادِرًا أَنْ يَسَاعِدَنِي: اما او توانا نبود که به من کمک کند،
- ۳) لِأَنَّهُ أَصْبَحَ مَجْرُوحًا فِي الشَّارِعِ بَشْدَةً: زیرا او به شدت در خیابان زخمی شد،
- ۴) فَحَاوَلْتُ حَتَّىٰ أَخْرَجَ مِنَ الْحَفْرَةِ مَحَاوَلَةً جَيِّدَةً: پس به خوبی تلاش کردم تا از گودال بیرون بیایم!

۸- «ارْتِفَاعُ اَيْنِ كَوْهٍ بِهٖ بِيَشْرٍ تَرِ اَزْ هَزَارِ مَترِ مِي رَسَدِ، پَس نَمِي تَوَانِيْمِ بِهٖ اَنْ صَعُودِ كُنِيْمِ!»:

- ۱) ارتفاع هذا الجبل قد يبلغ أكثر من ألف متر فنحن لسنا قادرين على الصعود!
- ۲) يبلغ ارتفاع هذا الجبل إلى أكثر من ألف متر فلا نستطيع صعوده!
- ۳) يبلغ هذا الجبال ارتفاعه أكثر من مئتي متر فلا نقدر على الصعود!
- ۴) ارتفاع هذه الجبل كثير و يبلغ ألف متر حتى لا نستطيع صعوده!

۹- عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي الْمَفْهُومِ: «لَوْ كُنْتُ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفُضُوا مِنْ حَوْلِكَ»

- ۱) تا توانی ای برادر خلق نیکو پیشه کن / خلق نیکو ما را ز لانه‌اش آرد به در.
- ۲) در کف اخلاق توست رشته تسخیر خلق / غافل از احسان مباش هیچ کسست بنده نیست.
- ۳) طریقت به جز خدمت خلق نیست / به تسبیح و سجاده و دلق نیست.
- ۴) الغرض منظور ما از این جهت خیر شماست / شخص خوش خلق بنده بالارزش و خوب خداست.

** عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ

١٠- «أحد المهاجمين يُسَجِّلُ هدفاً و لكن الحكم لا يقبل!»:

- (١) المهاجمين: جمع سالم للمذكر - اسم الفاعل من الفعل المزيد - معرب / مضاف إليه و مجرور
- (٢) يُسَجِّلُ: للغائب - مضارع و ماضيه تَسَجَّلَ و أصله «س ج ل» / الجملة فعلية
- (٣) هدفاً: اسم - مفرد مذكر - نكرة - معرب / مفعولٌ و منصوبٌ
- (٤) لا يقبل: مضارع - مجرد ثلاثي و أصله «ق ب ل» - معلوم / فعلٌ و الجملة فعلية

١١- «تُشَاهِدُ مشاكل مُختلفة في البيئَة التي نعيش فيها مُشاهدةً!»:

- (١) نشاهد: مضارع - من الأفعال المزيدة و له حرفٌ زائدٌ - معلوم / فعلٌ و مفعوله مشاكل
- (٢) مُختلفة: اسم - مفرد مؤنث - اسم الفاعل و حروفه الأصلية «خ ل ف» / صفة للموصوف «مشاكل»
- (٣) نعيش: للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي و أصله «ع ي ش» / فعلٌ و الجملة فعلية
- (٤) مُشاهدة: مصدرٌ من المصادر المزيدة - نكرة - معرب / مفعولٌ به و منصوبٌ

١٢- «كلّ وعاءٍ يضيّق بما جُعِلَ فيه إلّا وعاءُ العلم!»:

- (١) كلّ: اسم - مفرد مذكر - نكرة - معرب / مبتدأ و مرفوع
- (٢) يضيّق: للغائب - مضارع - مجرد ثلاثي - معلوم / الجملة فعلية
- (٣) جُعِلَ: فعلٌ ماضٍ - مجرد ثلاثي و مضارعه يجعل - مجهول / فعلٌ و فاعله محذوف
- (٤) وعاءٍ: اسم - مفرد مذكر - معرب / مفعولٌ به و منصوبٌ

** عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ:

١٣- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) أَخَذَ الْمُرَاعَ يَفَكِّرُ لِمَاذَا إِزْدَادَ عَدَدُ الْفِئْرَانِ.
- (٢) يَسْتَطِيعُ أَنْ يُطَيِّرَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةٍ وَ خَمْسِينَ قَدَمًا.
- (٣) تُسَلِّمُ وَ تُدَافِعُ عَنِ أَحْبَابِهَا وَ تَدْعُو قَوْمَهَا إِلَى الْإِسْلَامِ.
- (٤) عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمُفْرَدَاتِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ.

١٤- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) أَحْفَى شَيْئًا وَ جَعَلَهُ بَعِيدًا عَنِ الْأَنْظَارِ ← أَضْمَرَ
- (٢) قِطْعَةٌ قِمَاشٍ تَوْضَعُ عَلَى السَّرِيرِ ← النَسِيجِ
- (٣) عَالِمٌ مُتَخَصِّصٌ بِأُمُورٍ مِهْنَةٍ أَوْ بَرْنَامَجٍ ← الْخَبِيرِ
- (٤) طَلَّبَ الضُّوءَ أَوْ النُّورَ ← اسْتِضَاءَ

١٥- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ جَمْعٌ مَكْسُورٌ:

- (١) إِنِّي أَحَافِظُ عَلَى الْأَفْرَاحِ وَ أَسْمَحُ لِلبُومَاتِ.
- (٢) الشَّابُّ يَنَادِي أَصْحَابَهُ وَ لَكَنَّهُمْ مَا جَاؤُوا.
- (٣) رَأَيْنَا أَفْرَاسًا جَنْبَ الشَّجَرَاتِ فِي الْغَابَةِ.
- (٤) غَرَسَ الْآخَرُونَ شَجْرَةً وَ نَحْنُ أَكَلْنَا مِنْ ثَمَرَتِهَا.

١٦- عَيْنُ «مَا» يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي:

- (١) مَا أَحْسَنَ الرَّجُلِ إِلَى الْأَخْرِينِ وَ هُمْ يَحْتَوِنَهُ كَثِيرًا.
- (٢) مَا تَعْمَلُ لِنَجَاحِكَ فَأَنَا أَعْمَلُ بِهِ أَيْضًا.
- (٣) مَا تَعَلَّمُوا فِي الْمَدْرَسَةِ بِفَيْدِكُمْ فِي الْحَيَاةِ حَقًّا.
- (٤) مَا أَنْفَقْتَنِي فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَجَدْتَنِي عِنْدَهُ.

١٧- عَيْنُ مَا فِيهِ الْمَاضِي لِلْبَعِيدِ:

- (١) رَأَيْتُ سَمَكًا جَمِيلًا يَطِيرُ فَوْقَ سَطْحِ الْمَاءِ بِسُرْعَةٍ.
- (٢) إِنَّ الْمَجَاهِدَ لَنْ يَخْسِرَ وَ يَنْجَحُ فِي أُمُورِهِ.
- (٣) سَلَّمْتُ عَلَى مَعَلِّمٍ دَرَّسَنَا الْكِيمِيَاءَ قَبْلَ سَنَةٍ.
- (٤) انْتَخِبَ صَدِيقًا لِنَفْسِكَ حَتَّى تَتَعَلَّمَ مِنْهُ كَثِيرًا.

١٨- عَيْنُ أَسْلُوبِ الْإِسْتِنَاءِ:

- (١) لَا يَخَافُ الْمُؤْمِنُ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا اللَّهَ الْقَدِيرَ.
- (٢) أَدَّى التَّلَامِيذُ جَمِيعَ وَاجِبَاتِهِمْ إِلَّا الْكِيمِيَاءَ.
- (٣) لَا يُجْرَبُ الْمَجْرَبُ إِلَّا الْجَاهِلُ فِي أَعْمَالِهِ.
- (٤) مَا شَاهَدَ الرَّجُلَ فِي الْحَدِيقَةِ إِلَّا بَقْرَةً.

١٩- عَيْنُ مَا فِيهِ تَأْكِيدٌ لِلْفِعْلِ:

- (١) الْقُرْآنُ يَخْبِرُنَا عَنِ الْأَسْرَارِ إِخْبَارًا عَجِيبًا.
- (٢) هُمْ يَجَاهِدُونَ لِنَجَاحِهِمْ مُجَاهِدَةَ الْمُنتَصِرِينَ.
- (٣) أُمِّي تَنْظُرُ إِلَيَّ نَظْرًا مَمْلُوءًا بِالتَّعَجُّبِ.
- (٤) قَرَّرَ الطَّلَّابُ أَنْ يَبْحَثُوا عَنِ الْحَلِّ لِمَشْكِهْمُ تَقْرِيرًا.

٢٠- عَيْنُ الْمَسْتَثْنَى وَ الْمَسْتَثْنَى مِنْهُ اسْمِي مَكَانٍ:

- (١) وَجَدْتُ مَصَادِرَ جَمِيعِ الْكُتُبِ فِي الْمَكْتَبَةِ إِلَّا مَصْدَرَ هَذَا الْكِتَابِ!
- (٢) بَنَى الْمُهَنْدِسُونَ عُرْفًا مُتَعَدِّدَةً فِي هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ إِلَّا مَخْرَزَنَا لِلْكِتَابِ!
- (٣) سَافِرُ السِّيَاحِ إِلَى كُلِّ الْمَنَاطِقِ فِي الْبِلَادِ الْآخَرَى إِلَّا مَنَاطِقَةَ فِي الشَّرْقِ!
- (٤) وَصَلْنَا إِلَى الْمَطَارِ مُتَأَخِّرِينَ لِأَنَّ الشُّوَارِعَ كَانَتْ مَزْدَحْمَةً إِلَّا الْأَرَعَ الْآخِرَ!